

طراحی و استقرار سیستم پویای پیش بینی مهارت (Skills intelligence)

سیستم پیش‌بینی و تطبیق مهارت‌ها یک فرآیند پیچیده و چندوجهی است. که به‌طور معمول شامل بسیاری از ذینفعان، از جمله نمایندگان دولت، شرکای اجتماعی، مقامات منطقه‌ای، نهادهای بخشی، نهادهای معتبر، مؤسسات تحقیقاتی، ارائه‌دهندگان آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای، دفاتر خدمات اشتغال، افراد، بنگاه‌ها، فرآیندها و نهادهای تخصصی است. همچنین کانال‌های هماهنگی رسمی و موقت بین ذینفعان مختلف به همراه طیف وسیعی از مشوق‌های مالی یا سایر موارد، بخشی از این سیستم هستند.

حکمرانی سیستم‌های پیش‌بینی مهارت شامل کلیه فعالیت‌هایی است که اندازه‌گیری و تجزیه و تحلیل نیازهای مهارت را توسعه و هماهنگ می‌کند و تجزیه و تحلیل را با کمک بازیگرانی که به‌طور گسترده به نمایندگی از طرف تقاضا (کارفرمایان، بالقوه اتحادیه‌های کارگری)، و طرف عرضه (اتحادیه‌ها، سازمان‌های آموزشی) و نهادهای که بازار را تنظیم می‌کنند انجام می‌دهد. هدف هماهنگی و تدوین سیاست‌های اقتصادی و آموزشی، پاسخگویی به نیازهای بازار کار با تجزیه و تحلیل نیازهای مهارتی است.

کشورهای در حال گذار و در حال توسعه، سازوکارهای مشابهی را برای تولید، انتشار و استفاده از سیاست اطلاعات بازار کار ایجاد و اجرا می‌کنند، اگرچه سازوکارهای همکاری محلی و ملی کمتر توسعه یافته‌اند. در ایران نیز لزوم ایجاد و تشکیل یک رصدخانه مهارت که امکان تبادل منظم داده‌های مربوط به تقاضا و عرضه مهارت، ارتباط مؤسسات و سازمان‌های مختلف در زمینه توسعه مهارت و به اشتراک گذاشتن داده‌ها و اطلاعات را برای طیف گسترده‌تر فراهم نماید، ضروری است. لذا رویکرد متمرکز در این طرح پیشنهاد و مورد استفاده قرار می‌گیرد.

با تکامل و پیچیدگی سیستم‌های توسعه مهارت، مدیریت داده‌ها و اطلاعات به یک موضوع اصلی در سیاست‌گذاری تبدیل می‌شود. دولت‌ها به سیستم‌های اطلاعاتی مؤثر برای جمع‌آوری و مدیریت داده‌ها و اطلاعاتی که ذینفعان تولید، تجزیه و تحلیل و منتشر می‌کنند نیاز دارند، تا اطمینان حاصل کنند که سیاست‌گذاران، شرکت‌ها، افراد و دیگران به اطلاعات دقیق، به‌موقع و متناسب دسترسی دارند. مدیریت پیچیدگی‌ها نیاز به تلاش‌های قابل توجه مدیریتی در بسیاری از زمینه‌ها، به‌ویژه در مورد پروتکل‌های پاسخگویی و حفظ حریم خصوصی دارد. اولین قدم برای ایجاد یک سیستم اطلاعاتی یکپارچه، تولید و جمع‌آوری تمام اطلاعات توسعه مهارت، بازار کار و داده‌های یادگیری است. انتقال از داده‌ها به اطلاعات مستلزم دانستن این است که کاربران نهایی چه کسانی هستند و چه نیازهایی دارند و همچنین این که خلأ اطلاعات موجود چیست. برای تبدیل داده‌ها به اطلاعات کاربردی، رویکردی کاربر محور لازم است.

هدف و نتایج مورد انتظار اصلی:

این پژوهش به دنبال طراحی و استقرار یک سیستم پیش‌بینی مهارت است که به صورت پویا اطلاعات و داده‌های بازار کار و عرضه و تقاضای مهارت را از کانال‌های مختلف در یک بخش اقتصادی اولویت دار کشور به صورت سیستماتیک، هوشمند و نظام مند جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل و با به‌رمندی از روند‌های و سایر موارد پیرامونی مؤثر در بخش اقتصادی در حال و آینده، نسبت به تعیین شکاف مهارت را در بخش اقتصادی و در سطوح شهرستان، استان و ملی اقدام و برنامه سناریوی پیشنهادی برای رفع این شکاف مهارت را تدوین نماید. موارد مد نظر در اجرای این پژوهش به شرح ذیل است:

بسته کاری ۱: انتخاب بخش اقتصادی اولویت دار و تحلیل اطلاعات بازار کار:

- انتخاب بخش‌های اقتصادی اولویت‌دار و تحلیل آن
- موقعیت و چشم‌انداز بخش اقتصادی اولویت‌دار
- پیش‌بینی آینده
- بررسی وضعیت و الزامات قابلیت کسب‌وکار
- تعیین شکاف در قابلیت‌های کسب‌وکار
- تحلیل تعداد نیروی کار برحسب نوع مهارت

اهداف

- ایجاد سیستم و سامانه جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌های بازار کار
- تجزیه و تحلیل وضعیت فعلی تقاضای مهارت
- ایجاد نقشه تقاضای مهارت

نتایج اصلی

- گزارش پایه در مورد وضعیت تقاضای مهارت
- گزارش اجرایی - نقشه تقاضای مهارت
- اعتبارسنجی اولیه و اعتبارسنجی نهایی تقاضای مهارت
- ایجاد پایگاه اطلاعات و سیستم گردآوری داده و تحلیل تقاضای مهارت

بسته کاری ۲: تحلیل شکاف عرضه مهارتی:

- تحلیل انواع شکاف عرضه مهارتی
- تحلیل شکاف‌های کمی عرضه
- تحلیل شکاف کیفی عرضه
- شناسایی موانع ارائه آموزش و استفاده از دیگر منابع عرضه مهارتی
- شناسایی حوزه عملکرد حکمرانی آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای
- شناسایی سازوکارهای هماهنگی برای سیاست‌گذاری آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای
- جمع‌آوری داده‌های عرضه آموزش
- ارزیابی توسعه حکمرانی آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای
- تعیین انواع مهارت‌های موردنیاز
- تحلیل اثر تکنولوژی بر الزامات مهارتی
- بررسی تأثیر سازمان کاری بر نیازهای مهارتی
- شناسایی نحوه ارتباط شکاف‌های قابلیت‌های کسب‌وکار به نیازهای مهارتی

- تعیین مهارت‌های لازم برای پر کردن شکاف‌های مهارتی موجود

اهداف

- تجزیه و تحلیل وضعیت فعلی عرضه مهارت
- ایجاد نقشه عرضه مهارت
- ترسیم نقشه حکمرانی آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای
- تجزیه و تحلیل وضعیت فعلی و نیازهای واقعی مهارت و آموزش و انجام یک پیش‌بینی برای پیشبرد سناریوهای اجرایی آینده
- ایجاد یک مبانی دقیق از پروفایل‌ها و مهارت‌های شغلی موردنیاز در بخش‌های اقتصادی اولویت‌دار و آموزش‌های لازم برای دستیابی به آن‌ها
- تدوین سناریوهای مختلف نیازهای مهارتی در آینده در بخش‌های اقتصادی
- تعیین نیازهای مهارت در آینده، با تحلیل حاصل از اجرای روش آینده‌نگری روندها و سناریوهای پیش رو منتهی به سال ۱۴۰۵

نتایج اصلی

- گزارش پایه در مورد وضعیت فعلی عرضه مهارت
  - گزارش اجرایی - نقشه عرضه مهارت
  - اجرای کارگاه‌های اعتبارسنجی اولیه و اعتبارسنجی نهایی حکمرانی آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای
  - ایجاد پایگاه اطلاعات و سیستم و سامانه گردآوری و تجزیه و تحلیل داده و تعیین شکاف مهارت
  - گزارش پایه در مورد شکاف مهارت‌های موجود در رشته‌های اولویت‌دار و زنجیره‌های ارزش
  - اجرای کارگاه‌های اعتبارسنجی اولیه و اعتبارسنجی نهایی تحلیل شکاف مهارت‌ها و برنامه اقدام در بخش‌های اولویت‌دار
  - تعریف استراتژی پایه برای توسعه مهارت
  - تدوین سناریوهای آینده که نیازها و روندهای مهارت‌های موردنیاز آینده را مشخص می‌کند؛ این گزارش سناریوی پیش‌بینی است و به شناسایی و تحلیل روندهای نوظهور در بخش‌های اولویت‌دار می‌پردازد.
- برای انجام فعالیتهای فوق نیاز است یک سیستم پویای اطلاعاتی یکپارچه پیش‌بینی و ارزیابی مهارت طراحی شود:**

- تعیین و ایجاد یک فضای نهادی مناسب
- تدوین اهداف (پرسش‌های خط‌مشی) سیستم پویای اطلاعاتی یکپارچه پیش‌بینی و ارزیابی مهارت
- تعیین منابع داده‌ها و روش گردآوری اطلاعات
- جمع آوری داده‌ها و اطلاعات به صورت سیستمی و پویا
- ممیزی داده‌ها به صورت سیستمی و پویا
- ایجاد قابلیت بهبود زیرساخت‌های آماری
- توانمندسازی نیروی انسانی برای جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات
- انجام تجزیه و تحلیل عرضه و تقاضای مهارت به صورت سیستمی
- بهبود پردازش داده‌ها و انتشار اطلاعات و متناسب‌سازی
- ایجاد داشبوردهای گزارش آماری

